

Bergen Vitensenter AS

Årsregnskap 2017

Bergen Vitensenter AS

Resultatregnskap

NOTER	DRIFTSINTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2017	2016
	Salgsinntekt	18.349.547	20.279.898
3	Markedsføringsinntekter	5.773.316	7.446.959
	Sponsorinntekter og bidrag	17.818.152	16.462.399
	Sum driftsinntekter	<u>41.941.015</u>	<u>44.189.257</u>
	Varekostnad	2.526.460	2.918.465
1	Lønnskostnad	20.511.432	20.642.953
3	Årets avskrivning og nedskrivning	4.064.418	5.574.686
1	Annen driftskostnad	14.645.204	15.212.622
8	Avsetning merverdiavgift	5.922.912	-15.013.237
	Sum driftskostnader	<u>47.670.425</u>	<u>29.335.489</u>
	Driftsresultat	<u>-5.729.410</u>	<u>14.853.768</u>
	FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
9	Finansinntekt	596.567	448.723
	Finanskostnad	61.337	42.376
	Resultat av finansposter	<u>535.229</u>	<u>406.347</u>
	Årsresultat	<u>-5.194.181</u>	<u>15.260.114</u>
	OVERFØRINGER		
	Overført til/fra annen egenkapital	-5.194.181	15.260.114
5	Sum overføringer	<u>-5.194.181</u>	<u>15.260.114</u>

Bergen Vitensenter AS
Balanse pr. 31. desember

NOTER	EIENDELER	2017	2016
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
1, 3	Balanseført utstillingsmateriell	1.959.951	2.187.441
3	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	0	347.418
	Sum varige driftsmidler	<u>1.959.951</u>	<u>2.534.860</u>
	Finansielle anleggsmidler		
7	Andre fordringer	815.947	1.080.047
	Sum finansielle anleggsmidler	<u>815.947</u>	<u>1.080.047</u>
	Sum anleggsmidler	<u>2.775.898</u>	<u>3.614.907</u>
	Omløpsmidler		
	Varer	<u>705.284</u>	<u>612.625</u>
	Fordringer		
	Kundefordringer	3.982.670	4.565.096
	Andre kortsiktige fordringer	81.238	581.483
	Sum fordringer	<u>4.063.907</u>	<u>5.146.579</u>
	Investeringer		
9	Obligasjonsfond	6.790.414	6.293.795
	Sum investeringer	<u>6.790.414</u>	<u>6.293.795</u>
2	Bankinnskudd, kontanter o.l.	<u>17.005.254</u>	<u>12.204.780</u>
	Sum omløpsmidler	<u>28.564.859</u>	<u>24.257.779</u>
	SUM EIENDELER	<u>31.340.757</u>	<u>27.872.686</u>

Bergen Vitensenter AS

Balanse pr. 31. desember

NOTER	EGENKAPITAL OG GJELD	2017	2016
	Egenkapital		
	Innskutt egenkapital		
4	Aksjekapital (2.368 aksjer à kr 1.000)	2.368.000	2.368.000
	Sum innskutt egenkapital	<u>2.368.000</u>	<u>2.368.000</u>
	Opptjent egenkapital		
	Annen egenkapital	10.947.703	16.141.885
	Sum opptjent egenkapital	<u>10.947.703</u>	<u>16.141.885</u>
5	Sum egenkapital	<u>13.315.703</u>	<u>18.509.885</u>
	Gjeld		
	Avsetning for forpliktelser		
1, 6	Pensjonsforpliktelser	4.458.001	4.286.713
6, 8	Andre avsetninger for forpliktelser	5.922.912	0
	Sum avsetning for forpliktelser	<u>10.380.913</u>	<u>4.286.713</u>
	Kortsiktig gjeld		
	Leverandørgjeld	1.786.397	1.315.212
	Skyldige offentlige avgifter	1.615.946	1.410.497
6	Annen kortsiktig gjeld	4.241.797	2.350.379
	Sum kortsiktig gjeld	<u>7.644.140</u>	<u>5.076.088</u>
	Sum gjeld	<u>18.025.053</u>	<u>9.362.801</u>
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	<u>31.340.757</u>	<u>27.872.686</u>

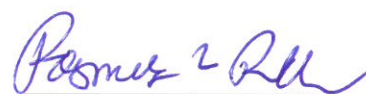
Bergen, 11. april 2018

Roald Onarheim
styrets leder

Helge Steinar Dynes
nestleder

Rasmus L. Rasmussen
styremedlem

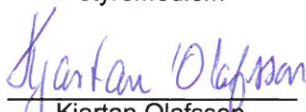
Gro Anita F. Flaten
styremedlem

Sven Erik Thulin
styremedlem

Gudrun Ljones
styremedlem

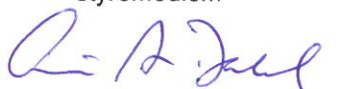
Kjartan Olafsson
styremedlem

Liv Inger Christiansen
styremedlem

Eli Rye
styremedlem

Svein Anders Lysgård Dahl
daglig leder

Bergen Vitensenter AS

Noter til regnskap 2017

Note 0 – Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk for små foretak.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, korrigert for nedskrivninger og avskrivninger. Nedskrivning foretas når forskjellen mellom virkelig verdi og bokført verdi er vesentlig, og verdiforringelsen antas ikke å være av forbigående karakter. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Obligasjonsfond

Markedsbaserte obligasjoner vurderes til virkelig verdi.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter o.l. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Innskuddsplaner periodiseres etter sammenstillingsprinsippet. Avtalefestet pensjon (ytelsesplan) regnskapsføres som en innskuddsplan.

Ved regnskapsføring av pensjon som en ytelsesplan, kostnadsføres forpliktelsen over opptjeningstiden i henhold til planens opptjeningsformel. Allokeringsmetode tilsvarer planens opptjeningsformel med mindre det vesentlige av opptjeningen skjer mot slutten av opptjeningsperioden. Lineær opptjening legges da til grunn. For pensjonsordninger etter lov om foretakspensjon anvendes således lineær opptjening.

Inntekter

Ved varesalg:

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når både risiko og kontroll i hovedsak er overført til kunden. Dette vil normalt være tilfellet når varen er levert til kunden. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Ved tjenestosalg:

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Ved tilskudd og gaver:

Inntekt regnskapsføres når tilskuddene/gavene er mottatt og eventuelle vilkår er oppfylt.

Bergen Vitensenter AS

Noter til regnskap 2017

Note 0 fortsetter

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter, fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der dette er aktuelt.

Skatter

Selskapet er ikke skattepliktig.

Bergen Vitensenter AS

Noter til regnskap 2017

Note 1 – Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnad	2017	2016
Lønn og feriepenger	16.125.830	16.559.040
Arbeidsgiveravgift	2.481.988	2.566.786
Pensjoner	1.392.713	1.378.712
Aktiverte utstillingskostnader	-109.998	-250.000
Andre ytelser	620.899	388.415
Sum	<u>20.511.432</u>	<u>20.642.953</u>
Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	<u>33,9</u>	<u>34,5</u>

Ytelser til ledende personer	Daglig leder
Lønn	1.116.661
Annen godtgjørelse	8.880

Det er utbetalt honorar til styret med kr 54.750 i 2017.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon og har pensjonsordning som tilfredsstillende kravene i denne loven. Selskapet er tilknyttet fellesordningen for avtalefestet pensjon.

Selskapet har inngått en driftspensjonsavtale med administrerende direktør hvor pensjonsrettigheter opp tjenes forholdsmessig med 1/8 av forventet årlig utbetaling fra fylte 62 til 67 år. Begge parter kan dog forlenge arbeidsforholdet og utsette startpunktet for førtidspensjonen med ett år av gangen fra 15.3.2015. Dersom arbeidsforholdet forlenges skal førtidspensjonsperioden forkortes tilsvarende, slik at den beregnede førtidspensjonen for perioden 15.3.2015 til 15.3.2020 skal utbetales over den forkortede førtidspensjonsperiode. Til dekning av selskapets forpliktelse er det opprettet en særskilt bankkonto, hvor Bergen Vitensenter AS har fraskrevet seg råderetten av de avsatte midler i henhold til en pantsettelseserklæring.

Det er i 2017 kostnadsført en pensjonskostnad på kr 171.288 knyttet til driftspensjonsavtalen til administrerende direktør. Pensjonsforpliktelsen er balanseført med kr 4.458.001 pr. 31.12.2017 mot kr 4.286.713 pr. 31.12.2016.

Det vises også til note 6 vedrørende gjeld.

Kostnader til revisor	2017	2016
Lovpålagt revisjon	91.000	90.000
Andre tjenester utenfor revisjon	17.000	17.500
Sum	<u>108.000</u>	<u>107.500</u>

Alle beløp er ekskl. mva.

Bergen Vitensenter AS

Noter til regnskap 2017

Note 2 – Bundne midler

I posten bankinnskudd, kontanter o.l. inngår bundne skattetrekkmidler med kr 1.076.951. Beløpet dekker skyldig skattetrekk pr. 31.12.

Til dekning av selskapets pensjonsforpliktelse til daglig leder er det opprettet en særskilt bankkonto, hvor Bergen Vitensenter AS har fraskrevet seg råderetten av de avsatte midler i henhold til en pantsettelseserklæring, innestående på konto pr. 31.12.2017 utgjør kr 4.319.498.

Note 3 – Varige driftsmidler

	Balansført utstillings- materiell	Inventar, utstyr	Biler	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.	98.101.306	7.254.072	225.000	105.580.378
Tilgang i året	3.489.510	0	0	3.489.510
Avgang til anskaffelseskost	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	101.590.816	7.254.072	225.000	109.069.888
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 1.1.	95.913.866	6.906.649	225.000	103.045.515
Årets ordinære avskrivninger	3.717.000	347.418	0	4.064.418
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.	99.630.866	7.254.067	225.000	107.109.933
Bokført verdi pr. 31.12.	1.959.951	0	0	1.959.951
Prosentstørrelse for ordinære avskrivninger	20 %	20-33%	20 %	

Det balanseførte utstillingsmateriellet er i hovedsak finansiert gjennom sponsoravtale med Statoil ASA og er bruttoført i regnskapet. Total sponsoravtale er på inntil MNOK 9,05 over 3 år med en årlig inntektsføring på henholdsvis MNOK 3,55, MNOK 3 og MNOK 2,5. Avtalen løper ut 2018.

Bergen Vitensenter AS

Noter til regnskap 2017

Note 4 – Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen i selskapet består pr. 31.12. av følgende aksjeklasser:

	Antall	Pålydende	Bokført
A-aksjer	2.368	1.000	2.368.000
Sum	2.368		2.368.000

Eierstruktur

Aksjonærene i selskapet pr. 31.12. var:

Navn	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Bergen kommune	700	29,6 %	29,6 %
Bergen Næringsråd	18	0,8 %	0,8 %
Hordaland fylkeskommune	450	19,0 %	19,0 %
Høgskulen på Vestlandet	450	19,0 %	19,0 %
Universitetet i Bergen	450	19,0 %	19,0 %
Bergen Børsfond	200	8,4 %	8,4 %
Jacobs Douwe Egberts Norge AS	100	4,2 %	4,2 %
Totalt antall aksjer	2.368	100 %	100 %

Note 5 – Egenkapital

	Aksjekapital	Annen EK	Total egenkapital
Egenkapital 1.1.2017	2.368.000	16.141.885	18.509.885
<i>Årets endring i egenkapital</i>			
Årets resultat		-5.194.181	-5.194.181
Egenkapital 31.12.2017	2.368.000	10.947.703	13.315.703

Bergen Vitensenter AS

Noter til regnskap 2017

Note 6 – Gjeld

	2017	2016
Annen kortsiktig gjeld		
Påløpt lønn og feriepengar	1.995.229	2.031.664
Forskudd fra kunder	327.183	276.545
Periodiserte inntekter	1.893.782	0
Annen kortsiktig gjeld	25.603	42.170
Sum annen kortsiktig gjeld	<u>4.241.797</u>	<u>2.350.379</u>
Langsiktig gjeld med forfall > 1 år	2017	2016
Pensjonsforpliktelser *)	4.458.001	4.286.713
Andre avsetninger for forpliktelser **)	5.922.912	0
Sum langsiktig gjeld	<u>10.380.913</u>	<u>4.286.713</u>

*) Det vises også til note 1 vedrørende pensjoner.

***) Det vises også til note 8 vedrørende andre avsetninger for forpliktelser.

Note 7 – Finansielle anleggsmidler

	2017	2016
Andre fordringer		
Forskuddsbetalt husleie **)	810.047	1.080.047
Sum andre fordringer	<u>810.047</u>	<u>1.080.047</u>

***) Forskuddsbetalt husleie periodiseres over leieperioden som utgår 31.12.2020 inkl. opsjonsperioden på 5 år.

Note 8 – Andre avsetninger for forpliktelser og hendelse etter balansedagen

Skatt Vest gjennomførte et bokettersyn gjeldende merverdiavgift for oppstartsårene til Bergen Vitensenter AS. Vedtaket fra Skatt Vest ble klaget inn til klagenemnda for merverdiavgift der endelig vedtak ble fattet i september 2014. Bergen Vitensenter AS fikk ikke medhold i saken, og det ble avsatt for etterberegnet merverdiavgift i samsvar med vedtaket fra klagenemnda i henhold til God Regnskapsskikk

Selskapet var uenig i klagenemndas avgjørelse og tok ut stevning mot staten v/Skatt Vest. Rettskraftig dom ble avsagt 12.8.2016 i selskapets favør, og avsetningen ble i 2016 tilbakeført med totalt kr 15.013.237. Hele beløpet er ført som reversering av tidligere kostnader og medførte at driftsresultatet i 2016 økte fra kr -159.469 til kr 14.853.768 og årsresultatet økte fra kr 246.877 til kr 15.260.114.

Etter balansedagen 31.12.17 har Bergen Vitensenter per 6.02.2018 mottatt et brev der Skatt Vest har fattet et nytt vedtak knyttet til bokettersynet gjeldende merverdiavgift for oppstartsårene. Vedtaket innebærer en korleksjon av tidligere etterberegning, i så måte at selskapet blir etterberegnet (reduksjon av fradrag) for NOK 4 781 288. I tillegg til reduksjon av fradragsført merverdiavgift påløper det renter med NOK 1.141.624. Totalt innebærer altså vedtaket et krav mot selskapet på NOK 5.922.912, som er balanseført i regnskapet under andre avsetninger for forpliktelser. Dette er en avsetning i henhold til god regnskapsskikk, etablert etter Høyesterettsdom av 19. desember 2013.

Bergen Vitensenter AS
Noter til regnskap 2017

Note 9 – Obligasjonsfond

Selskapet har andeler i følgende obligasjonsfond klassifisert som omløpsmiddel pr. 31.12.2017:

	Ansaffelses- kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Holberg Kreditt	6.000.000	6.790.414	6.790.414
Sum	6.000.000	6.790.414	6.790.414

Obligasjonsfond er vurdert til virkelig verdi pr. 31.12.2017. Verdiendring på kr 496.619 er inntektsført i regnskapet for 2017 som finansinntekt.

ÅRSRAPPORT OG STYRETS BERETNING 2017, VILVITE, BERGEN VITENSENTER AS

VilVite, Bergen Vitensenter AS er et populærvitenskapelig senter for læring gjennom opplevelser innenfor matematikk, naturvitenskap og teknologi (MNT). Her er det ikke vitenskapens resultater som teller i første omgang, men hvor spennende utforskning, eksperimentering og innovasjon er. Vitensenteret inviterer folk i alle aldre og med ulike forkunnskap til å ta del i dette, og retter seg spesielt mot barn og unge under utdanning. VilVites visjon er "å åpne nye perspektiver".

Virksomhetens oppdrag er å skape økende og positiv oppmerksomhet rundt MNT fagene, for å motivere flere til å utdanne seg i den retningen og øke den allmenne kunnskapen om fagene og deres betydning. VilVite gir realfagsglede og holder et høyt internasjonalt nivå på virksomheten.

Senterets innhold skal bidra til å skape undring og refleksjon rundt de naturvitenskapelige, realfaglige og teknologiske sammenhenger som påvirker våre liv. Tilnærmingen skal utløse nysgjerrighet og interesse ved at våre gjester og brukere gjennom opplevelser inspireres og motiveres til videre undersøkelser som fører til ny læring. VilVite har nedfelt følgende grunnleggende verdier:

- Innovativ – være nytenkende ta i bruk nye metoder og gi grobunn for skaperglede
- Aktuell – være oppdatert i forhold til hendelser, teknologi og trender
- Inkluderende – søke å kunne tilby noe til alle
- Interaktiv – engasjere og involvere
- Gøy – bruke lek og glede som element i formidlingen.

Bergen Vitensenter AS eies av Bergen Kommune, Hordaland Fylkeskommune, Universitetet i Bergen, Høgskulen på Vestlandet, Bergen Næringsråd, Bergen Børsfond og Jacobs Douwe Egberts Norge AS.

HOVEDPUNKTER I 2017

Besøk

VilVite hadde 121 147 besøkende i 2017. Gjestene fordeler seg med vel 1/3 skolebesøk, resten er fritidsbesøkende og arrangementsgjester. Barn og ungdom utgjør 60 % av besøket, voksne 40 %.

Besøkstallet har økt relativt jevnt siden åpningen i 2007. Med mange gode aktiviteter i forbindelse med 10-års jubileet ga 2017 ny besøksrekord.

Formidling

Gjennomføring og videreutvikling av læringsprogram innenfor natur-, real- og teknologifag som retter seg mot de ulike trinnene i grunnskole og videregående skole, samt spesielle program for barnehager er kjernevirksomheten i VilVite. Programmene tilbys som et ledd i den totale læringsopplevelsen på VilVite. Sentralt i dette står en omfattende interaktiv utstilling. Det tilbys også etterutdanningskurs for lærere innenfor de samme fagområdene, samt egne inspirasjonskurs for barnehagelærere. I 2017 kunne VilVite tilby ca. 60 ulike læringsprogram for barnehager, grunnskole og videregående skole som benyttes ved organiserte besøk på VilVite. De fleste program tilbys over flere år, men utvikles kontinuerlig videre og tilpasses til skolenes og barnehagenes behov. I 2017 begynte tilpassing til den kommende revisjonen av læreplanene i skolen. VilVite har etablert en «ambassadørrordning» for lærere som er med på å styrke samarbeidet med skolene.

Formidlingsarbeidet hviler på VilVites pedagogiske plattform. Denne er forskningsbasert og går i korthet ut på å bygge en «erfaringsbro» mellom teori og virkelighet. Det tas hensyn til at individer har ulike læringsteoretiske innfallsvinkler. Læringstilbudet på VilVite er forankret i gjeldende nasjonal

læreplan, Vitenprogrammets og VilVites strategiplaner, samt Kunnskapsdepartementets realfagsstrategi.

Siden høsten 2016 har VilVite, som ett av fire vitensentre, drevet et senter for realfagstalenter på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Talentsenteret gir et særskilt tilpasset lærings- og inspirasjonstilbud til elever med høyt læringspotensial i realfag i ungdomstrinnet og videregående skole. Dette er et pilotprosjekt (2016-19) som skal danne et beslutningsgrunnlag for eventuell etablering av permanente regionale talentsentre.

I 2017 åpnet «Skaperhagen» – en kreativ arena på 500 kvadratmeter i utstillingen. Her utfordres skaperglede og innovasjon både hos elever og fritidsbesøkende. Dette året er brukt til å utvikle og prøve ut et helt nytt læringskonsept, som har blitt godt mottatt av våre gjester og brukere. Utstillingen og det øvrige tilbud til publikum, både skole- og fritidsmarkedet, er kontinuerlig under forbedring og fornyelse. Systematiske brukerundersøkelser og evalueringer er viktige verktøy i dette arbeidet.

En av medarbeiderne i formidlingsavdelingen har gjennomført et forskningsprosjekt om vitensentre som læringsarena ved Institutt for fysikk og teknologi på UiB og disputerte for PhD graden våren 2017. En medarbeider starter sitt doktorgradsstudium ved Institutt for informasjons- og medievitenskap på UiB i 2018. VilVite er en drivende kraft i de norske vitensentrenes arbeid med å øke intern kompetanse innefor vitensenterformidling. Blant annet er VilVite nasjonal leder for Vitensenterforeningens Forsknings- og Utviklingsnettverk.

Aktiviteter, prosjekter og hendelser

Det har vært høy aktivitet gjennom hele året. Under nevnes noen av de sentrale aktivitetene og prosjektene.

- Utvikling av nye utstillingsinstallasjoner, aktiviteter og eksperimenter sammen med samarbeidspartnere – fra idé til ferdig installasjon.
- Skaperhagen – kreativt verksted med utfordringer.
- Åpning av Havbyen.
- Drift av talentsenter i realfag.
- Utvikling og gjennomføring av skoleprogram i skoleåret. Læringstilbud til grunnskoleelever i skolens sommer- og høstferier.
- Vilde Vite og den grusomme mikroplastus – et sommerprogram med fokus på plastforurensing og miljø.
- Gjennomføring av regional konkurranse i "First Lego League".
- Innendørs «Juletreskog» med verksted.
- Utvikling og gjennomføring av vitenshow.
- Resertifisering av VilVite som Miljøfyrtårn bedrift.

Billettinntekter

Billettomsetningen var NOK 10,2 millioner. I tillegg til salg av enkeltbilletter har vi også familiebilletter, årskort og andre fordelaktige tilbud til våre besøkende. Pris for skolebesøkende er betydelig rabattert i forhold til fritidsbesøkende.

Butikk

Vitenbutikken VilFinne har et sortiment av vitenrelaterte varer innen bøker, leker, byggesett, eksperimenter, puslespill, «tankenøtter» o.l. Butikken har målsetning om å ha varer som man ikke finner i andre butikker i området. Omsetningen i 2017 var NOK 1,95 millioner eks. mva., med størst salg i julegavemånedene november og desember. Dette var på nivå med året før.

Arrangementer

Total omsetning for 2017 innenfor dette området er på NOK 2,7 millioner eks mva. som var lavere enn året før. En egen avdeling har ansvar for salg og gjennomføring av arrangementene, som strekker seg fra møter og seminarer for mindre grupper til familiedager for 3-400 gjester.

Teknisk drift og utvikling

Med mange besøkende hvert år er teknisk drift og vedlikehold av utstillingen og senterets infrastruktur en krevende oppgave. Det arbeides også med å bygge opp kompetanse med hensyn til utvikling og bygging av eksperimenter for vitensentre.

Aktiviteter og prosjekter:

- Kontinuerlig arbeid med teknisk infrastruktur på VilVite, herunder IT struktur for administrative funksjoner, utstillingsnettverk, sikkerhet og back-up.
- Løpende vedlikehold på utstilling og infrastruktur.
- Oppgradering og omfordeling i fast utstilling, samt montering og drift av vandreutstillinger.
- Leveranser til eksterne prosjekter, bl.a. til Statoils Prosjekt Fantasi som har turnert til flere regionale vitensentre.

Oppsøkende virksomhet

VilVite På Hjul tilbyr vitensenteraktiviteter til skoler i Hordaland og Sogn & Fjordane gjennom oppsøkende virksomhet. I tillegg står de for en rekke andre aktiviteter utenfor våre faste lokaler i ulike arrangementer. Det har vært lavere aktivitet overfor skoler innenfor dette området enn ønsket på grunn av manglende finansiering av slike tiltak. Vi har merket økende interesse fra andre målgrupper, som for eksempel kjøpesentre og ulike organisasjoner.

Nettverk

VilVite har engasjert seg i vitensenternetverk og andre relevante nettverk lokalt, nasjonalt og internasjonalt både gjennom deltakelse i konferanser og ved å inneha tillitsverv. Engasjementet i nettverkene har vært meget verdifullt i arbeidet med å oppfylle bestillingen: "et moderne vitensenter av internasjonal klasse" og for å styrke kjennskapet til VilVite og vårt samfunnsoppdrag.

Administrativt

Rettsaken for Bergen Tingrett mot Skatt vest i juni 2016 la beslag på mye ressurser og oppmerksomhet både i forberedelser, gjennomføring og etterarbeid, også i 2017. Domsavgivelsen i august 2016, som ga Bergen Vitensenter AS medhold, er nå rettskraftig. Skatt vest oversendte i februar 2018 et nytt vedtak hvor de krever etterbetalt mva for 2006-2008 pluss renter beregnet med utgangspunkt i dommen. Kravet utgjør nå ca kr 6 mill. mot opprinnelig ca kr 15 mill. Bergen Vitensenter AS har ennå ikke besluttet hvordan man skal forholde seg til dette vedtaket. Det gjøres imidlertid en avsetning i regnskapet for 2017 som dekker en mulig fremtidig forpliktelse.

BERGEN VITENSENTER AS - STYRETS BERETNING

VilVite har vært i drift i over ti år, og har hittil hatt 1 203 955 besøkende. Virksomheten får gjennomgående gode tilbakemeldinger fra skoler, det allmenne publikum og andre interessenter. I en såkalt kjennskapsundersøkelse i 2017 blant befolkningen over 18 år i Bergensområdet oppnådde VilVite 97 % kjennskap.

TILSKUDD, SPONSORER OG GAVER

Offentlige tilskudd og sponsormidler er en forutsetning for utvikling og drift på det kvalitetsnivået Bergen Vitensenter AS må ligge på. Prisstrukturen som er valgt legger også føringen på virksomhetens evne til egen inntjening. VilVite mottar driftstilskudd fra Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og Staten (gjennom Kunnskapsdepartementets Vitensenterprogram). Kommune og fylkeskommune kjøper som skoleeiere tjenester fra virksomheten, også Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Bergen og Utdanningsdirektoratet kjøper tjenester fra Bergen Vitensenter AS, samt engasjerer seg i ulike samarbeidsprosjekter.

De største sponsorene er Statoil og BKK. Disse og flere andre samarbeidspartnere bidrar både til investeringer i installasjoner, utviklingsarbeid og driften av senteret både i form av penger og andre ytelser.

Styret vil uttrykke takknemlighet for den velvilje og kontinuitet samarbeidspartnerne både i offentlig og privat sektor utviser. Styret vil også takke for gaver og positiv oppmerksomhet knyttet til markeringen av VilVites 10 års jubileum i 2017.

ÅRETS RESULTAT FOR BERGEN VITENSENTER AS

Tallene for 2016 er anført i parentes. Merk at resultatet for 2016, som følge av at Bergen Vitensenter AS vant frem i Bergen Tingrett i sak mot skatt vest om etterberegning av merverdiavgift for 2006-2008, inneholder reversering av en avsetning på NOK 15 013 237 som ble gjort i 2014. Resultatet for 2017 er også påvirket av denne saken som det redegjøres for under samt i note 8 til regnskapet.

Selskapet mottok et nytt vedtak fra Skatt vest som de betegner som en justering av etterberegning basert på rettskraftig dom av 12.8.2016. Dette legges av revisor til grunn som uttrykk for «beste estimat» i henhold til god regnskapskikk og må dermed innarbeides i resultatregnskapet. Styret vurderer om Skatt vests vedtak skal påklages.

I og med at denne saken allerede har påvirket regnskapsavleggelse i tre år, og mulig også i kommende år, velger styret å redegjøre for kronologien og beløpene i saken:

- Bokettersyn mva. i 2009 for årene 2006-2008.
- Vedtak Skatt vest av 21.10.2013 om etterberegning av for lite betalt mva. 2006-2008.
- Vedtaket over bekreftes av klagenemda for mva. saker 8.9.2014.
- Rettskraftig dom i Bergen Tingrett 12.8.2016 som kjenner vedtaket over ugyldig.
- Varsel om nytt vedtak av 16.6.2017.
- Vårt tilsvare av 30.8.2017 som bestrider Skatt vests vurderinger i vedtaket over.
- Nytt vedtak fra Skatt vest av 6.2.2018 basert på dom av 12.8.2016. Det tar ikke hensyn til noen av momentene vi anførte i tilsvaret.

Beløpene som fremkommer i Skatt vests vedtak (i kr):

	«Hovedstol»	Renter	Sum
Krav 21.10.13	11 984 652	2 952 100	14 936 752
Reduksjon 6.2.2018	7 203 364	1 810 476	9 013 840
Sum etterberegning	4 781 288	1 141 624	5 922 912

Når forholdene beskrevet over er innarbeidet utgjør årsresultatet for 2017 NOK – 5 194 181 (NOK 15 260 114). Selskapets driftsinntekter var NOK 41 941 015 (NOK 44 189 257), mens driftskostnader utgjorde NOK 47 670 425 (NOK 29 335 489). Resultat av finansinntekter og finanskostnader var NOK 535 229 (NOK 406 347).

Ordinært resultat knyttet til driften, sett bort fra avsetningen redegjort for over (NOK 5 922 912), er i 2017 et overskudd på NOK 728 731 (NOK 15 260 114) og driftsresultatet er NOK 193 502 (NOK 14 853 768).

Bokført egenkapital er ved utgangen av året NOK 13 315 703 (NOK 18 509 885).

Bergen Vitensenters arbeidskapital utgjør NOK 20 920 719 bestående av omløpsmidler på NOK 28 564 859 og kortsiktig gjeld på NOK 7 644 140. Kontantbeholdningen utgjorde NOK 17 005 254.

Selskapets vedtekter fastslår at virksomheten ikke kan dele ut utbytte til aksjonærene. Selskapet er ikke skattepliktig.

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede og årsregnskapet for 2017 er satt opp under denne forutsetningen.

KAPITAL

Bergen Vitensenter AS ble etablert med en aksjekapital på NOK 100 000,-. Etter styrets vurdering reflekterte ikke dette virksomhetens karakter og risiko, og det ble i 2010 gjennomført to emisjoner. Aksjekapital etter dette er NOK 2 368 000. I 2009 vedtok Styret i Bergen Vitensenter at aksjekapitalen prinsipielt bør økes til NOK 5 millioner, dette er ikke realisert, men står fortsatt ved lag.

PERSONALE, ARBEIDSMILJØ, LIKESTILLING, YTRE MILJØ

Per 31.12.2017 var det 29 ansatte i fast stilling og ca. 55 studentmedarbeidere ansatt på deltid ved Bergen Vitensenter AS. Kjønnfordelingen i begge grupper av ansatte er tilnærmet 50/50. Samlet utgjør de ansatte 33,9 årsverk. Vitensenteret med administrasjon er lokalisert i Thormøhlensgate 51 på Marineholmen i Bergen. Bedriften har et godt arbeidsmiljø og følger dette opp løpende. Sykefraværet i 2017 var 4,4 %, og bedriften kjenner ikke til at det er spesielt relatert til arbeidsmiljøet. Virksomheten forurenser ikke det ytre miljø. Bergen Vitensenter AS er godkjent Miljøfyrtårn bedrift.

Selskapet støtter likestilling og det forekommer ikke forskjellsbehandling grunnet kjønn.

RISIKO

Styret i Bergen Vitensenter ser liten risiko knyttet til videre drift. Selskapet har positiv egenkapital per 31.12.2017.

Risikoen knyttet til utfallet av mva. saken det er redegjort for over representerer en mulig fremtidig økonomisk forpliktelse som selskapet vil være i stand til å ivareta.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Styret kjenner ikke til andre forhold for bedømmelsen av selskapets stilling og resultater av virksomheten som ikke fremgår av balanse, resultatregnskap, noter og styrets beretning. Det er ikke intrådt forhold av vesentlig betydning etter regnskapsårets utgang som ikke er omhandlet i styrets beretning og tatt hensyn til i regnskapsavleggelsen.

PRINSIPPER FOR REGNSKAPSAVLEGGELSE

Selskapet avlegger sitt regnskap i henhold til regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk for små foretak. Virkelig verdi av selskapets aktiva vurderes å tilsvare regnskapsført verdi ved årsavslutningen.

STRATEGI OG UTSIKTENE FOR 2018

Bergen Vitensenter budsjetterer i 2018 med 119 000 besøkende. Utstillingen skal utvikles videre, og det er planlagt ulike aktiviteter fordelt over året. I ferier og helger skal det være aktiviteter for familier, godt innarbeidede aktiviteter gjentas og nye lanseres. Det foreligger planer for utvikling av nye skoleprogram som relaterer seg til utstillingen for å møte nye læreplaner som skal implementeres 2020. Pilotprosjektet med talentsenter i realfag skal videreføres og andre områder utvikles stadig for best mulig å møte de krav som stilles fra kunder, samarbeidspartnere og eiere.

Administrerende direktør gjennom 11 år har meddelt styret at han ønsker å fratre i 2018. Rekruttering av ny leder er i prosess.

Bergen, den 11. april 2018

Roald Onarheim
Styreleder

Helge Dyrnes
Styrets nestleder

Rasmus Rasmussen
Styremedlem

Eli Rye
Styremedlem

Gro Anita F. Flaten
Styremedlem

Kjartan J. Olafsson
Styremedlem

Gudrun Ljones
Styremedlem

Erik Thulin
Styremedlem

Liv Inger Christiansen
Styremedlem

Svein Anders Dahl
Administrerende direktør

Til generalforsamlingen i Bergen Vitensenter AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Bergen Vitensenter AS' årsregnskap som viser et underskudd på kr 5.194.181. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

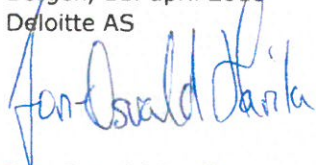
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Bergen, 11. april 2018
Deloitte AS

Jon-Osvold Harila
statsautorisert revisor